

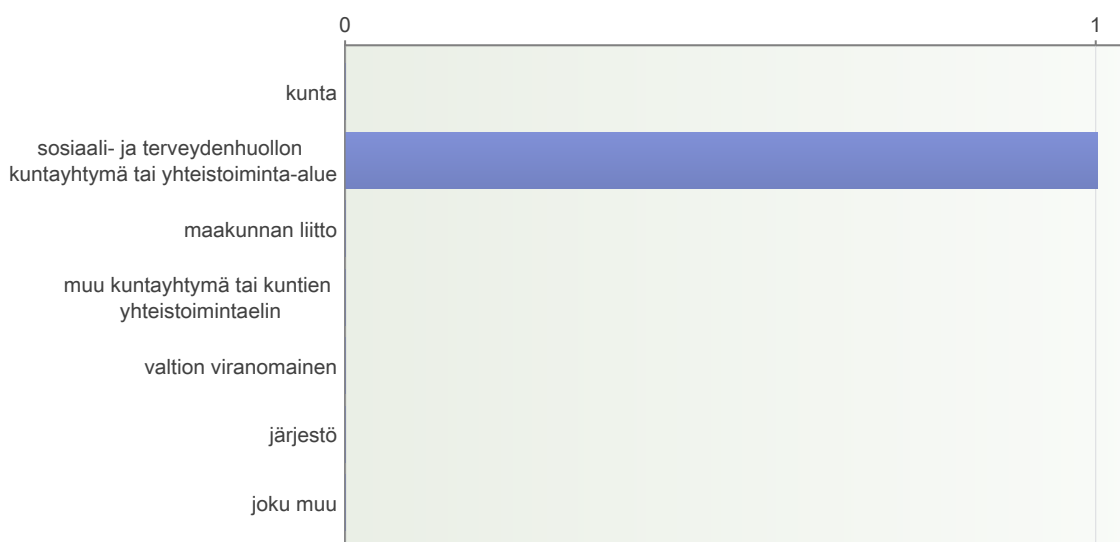
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyyntöä käsittelevä päivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Rannikko-Pohjanmaan sosiaali- ja perusterveydenhuollon kuntayhtymä	Jarkko Pirttipera	Jarkko Pirttipera, jarkko.pirttipera@kviisi.fi, 050-5599881	6.10.2016	Yhtymähallitus

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko esityksellä kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaistasaatavuutta? Jos ei, niin miten ehdotusta tulisi siltä osin muuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- Sosiaali- ja terveydenhuollon vuosikymmenen ajan valmistellun uudistustyön keskeisenä päämääränä on koko ajan ollut sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen integraatio sekä erityisesti perustason palvelujen kehittäminen sekä voimavarojen järkevää siirtämistä erikoissairaanhoidosta perusterveydenhuoltoon. Esityksessä pyritään paremmin turvaamaan palveluiden saatavuutta, kun esimerkiksi jokainen kansalainen voi valita oman terveys-/hyvinvointikeskuksen. Periaatteellisella tasolla kansalaisten terveyserot voivat pienentyä, mikäli nämä uudet perustason yksiköt palvelevat väestöä myös syrjäseuduilla ja myös alemmissä sosioekonomisissa ryhmissä olevia ihmisiä. Parempituloisia henkilöitä sekä työikäisiä palvelevat yksityiset toimijat sekä työterveyshuolto myös tulevaisuudessa, joten hyvinvointikeskuksien tai vastaavien yksiköiden tulee palvella väestöä nykyisiä terveyskeskuksia laajemmin ja pitemmällä aukioloajalla.

Terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen voi olla vaikeaa, kun palvelut tulevat olemaan paremmin saatavilla isommissa keskuksissa sekä kaupungeissa, jolloin myös palvelujen yhdenvertaisuuden periaate jää toisinaan toteutumatta. Lakiehdotuksen mukaan jokainen maakunta laatii vuosittain raportin oman alueen palvelujen

saatavuudesta ja tämän jälkeen sosiaali- ja terveydenhuollon valvontaviranomainen laatii selvitykset maakuntien palvelujen yhdenvertaisesta saatavuudesta, eli palvelujen yhdenvertaisuuden toteutumista seurataan.

Esitys ei automaattisesti takaa väestölle parempaa palvelujen yhdenvertaisuutta tai kavenna huolestuttavan suuria kansallisia terveyseroja, vaan se kuinka joustavasti palvelujen tuottajat pystyvät vastaamaan kyseessä olevan maakunnan erityisiin tarpeisiin.

4. 2. Antaako esitys riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite? Jos ei, miten tavoitteen saavuttamisen edellytyksiä voitaisiin parantaa?

Vastaajien määrä: 1

- Sosiaali- ja terveydenhuollon menojen kasvu on jatkunut pitkään ja tämän kustannuskehityksen pysäyttäminen on ollut vuosia kansallisena tavoitteena. Sote-kustannusten jatkuvaan kasvuun voisi esitystä paremmin vaikuttaa investoimalla suoraan maakuntien kautta ehkäisevään sekä terveyttä edistävään toimintaan. Kansalaisten hyvinvoinnin edistäminen on esityksessä annettu kuntien tehtäväksi, mutta resursointi tulee olemaan hyvin niukkaa suhteessa tehtävään sijoitettujen voimavarojen tuottoon. Julkisen sektorin kustannusvaje on suuri ja pelkästään sosiaali- ja terveydenhuoltoa uudistamalla kustannusvajetta ei täytetä. Maakuntauudistus toteutuessaan antaa myös mahdollisuuksia erilaisten tehtävien uudelleenjakoon ja koordinointiin, jopa parempaan kustannustehokkuuteen.

Kustannustehokkuutta voidaan saada entistä avoimemmalla sote-palvelujen kilpailulla, jolloin myös varsinaiset palvelutuotteet tulevat kehittymään. Toisaalta julkisen sektorin hankintaosaaminen sote-palvelujen osalta vaatii lisää taitoa, jotta julkinen sektori on samalla viivalla yksityisen sektorin kanssa.

Avainkysymys kuitenkin tulee olemaan vaikuttavuudessa ja asiakastyytyväisyydessä. Sote-palvelut eivät perinteisesti ole olleet asiakaskeskeisiä, vaan pirstaleinen järjestelmä on lähettänyt asiakkaan luukulta toiselle ja kokonaisvastuu on ollut kateissa. Digitalisaation ja aikaisempaa paremman asiakaskeskeisyyden ansiosta voidaan kustannusten kasvua vähentää ja aikaansaada parempaa palvelujen vaikuttavuutta.

5. 3. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

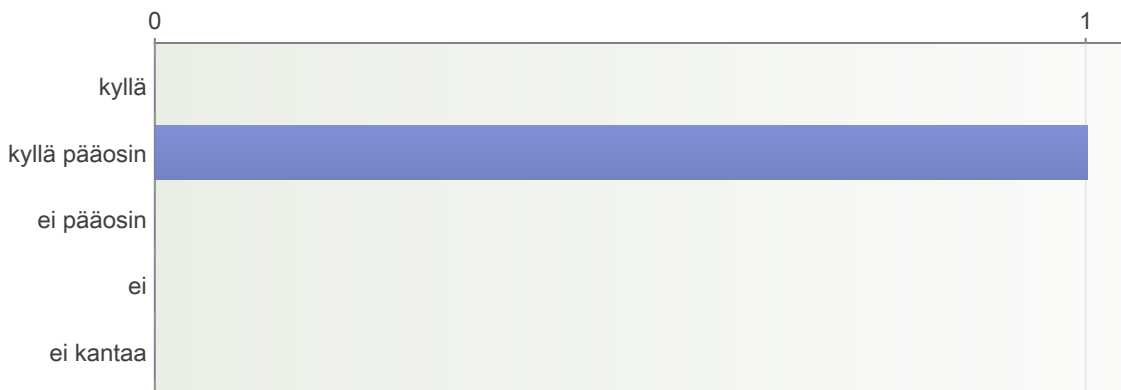
Vastaajien määrä: 1

- Maakunta tulee esityksessä saamaan uudenlaisen itsenäisen toimijan aseman, jossa ylin päättävä toimielin on suoralla vaalilla valittava maakuntavaltuusto. Maakuntavaltuusto tulee päättämään muun muassa maakunnan oman palvelulaitoksen hallintosäännöstä sekä koko toiminnan sekä talouden raameista. Valtuutettuja tulee olemaan 59-99 henkilöä, joten luottamushenkilöiden lukumäärä tulee laskemaan erittäin paljon verrattuna nykyisiin vastaavia tehtäviä hoitaviin toimielimiin. Kansanvalta tulee ja sen on pakko toteutua myös esityksessä, mutta valmistelutyö sekä päätösten tekeminen lienee aikaisempaa vaativampaa.

Maakuntien kielellisen vähemmistön tosiasiallisten vaikuttamismahdollisuuksien turvaamiseksi, tulee kaksikielisten maakuntien hallituksessa olla vähintään yksi maakunnan vähemmistön kansalliskieltä edustava henkilö. Tämän henkilön tulee olla sosiaali- ja terveyslautakunnan ja/tai vähemmistölautakunnan puheenjohtaja tai jäsen. Tämä on säädettävä laissa.

6. 4. Muodostaako maakuntalaki tarkoituksenmukaisen yleislain tulevien maakuntien hallinnon ja talouden järjestämiselle?

Vastaajien määrä: 1

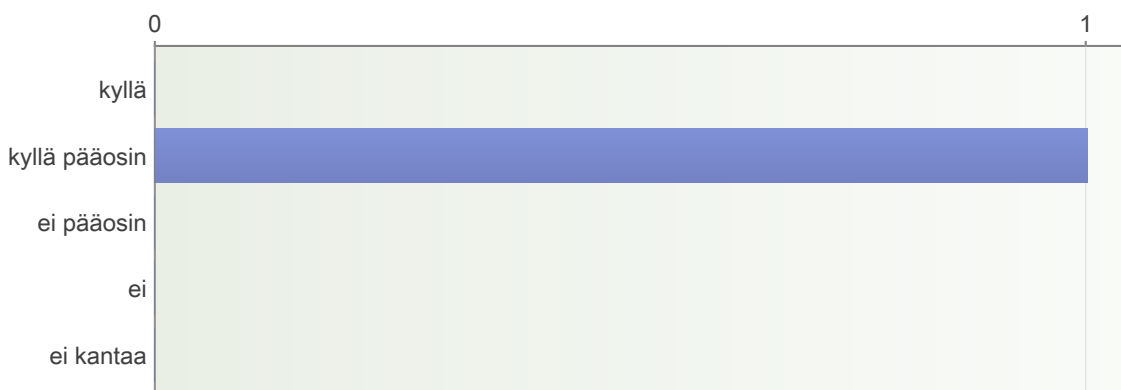

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Kansallisia palvelukeskuksia koskevat määräykset tulee poistaa maakuntalakiluonnoksesta. Maakunnat ovat itsehallintoyksiköitä ja niiden tulee voida päättää tukipalvelujen järjestämisestä. Kunnilla tulee olla mahdollisuus tuottaa omistamissaan yhtiöissä sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauteen kuuluvia palveluja. On kohtuutonta laissa rajata kunnan yleistä toimivaltaa tässä asiassa.

7. 5. Maakuntalain 2 luvussa määritellään maakunnan tehtävät. Onko maakunnalle esitetty tehtäväkokonaisuus uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

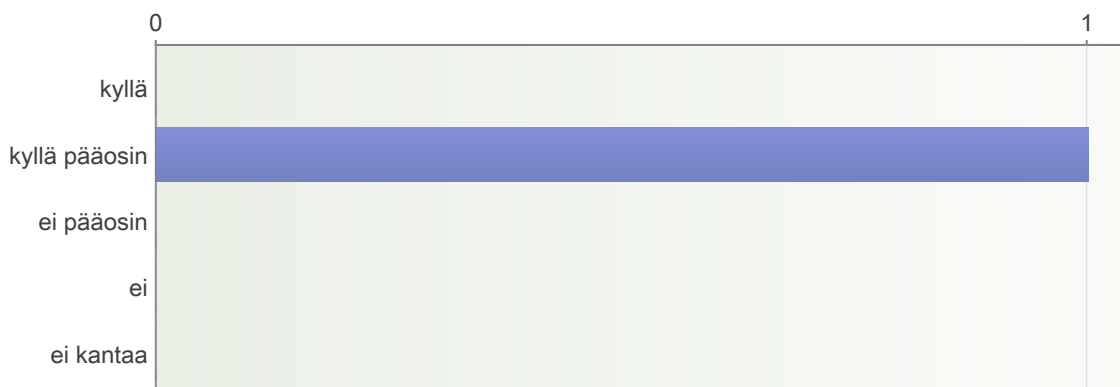

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Maakuntien ja kuntien pelastuspalveluja ajatellen on parempi organisoida pelastuslaitos 18 maakuntatasoiseen pelastuslaitokseen kuin että viisi maakuntaa hoitaa koko tehtävää. Lainsäädännön tulee joka tapauksessa turvata pelastuslaitoksen mahdollisuudet tuottaa ensihoitoa.

8. 6. Maakuntalain 5 luvussa säädetään maakunnan asukkaiden osallistumisoikeuksista. Ovatko osallistumisoikeudet turvattu esityksessä riittävällä tavalla?

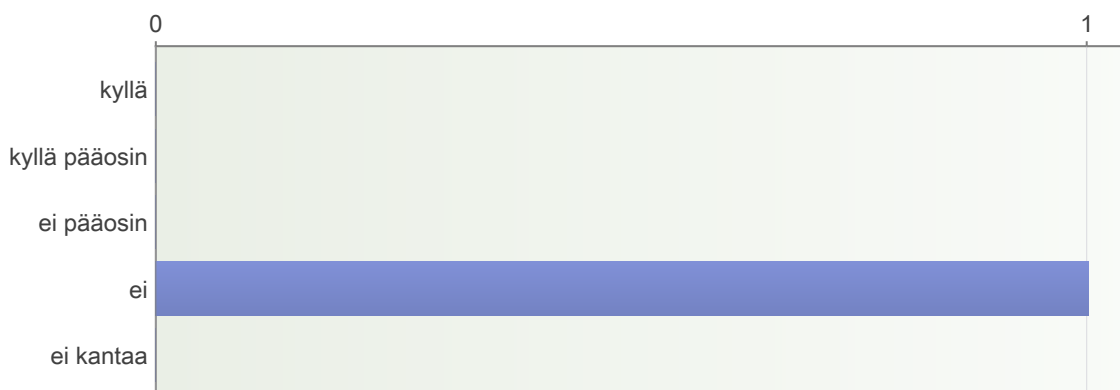
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

9. 7. Maakuntalain 9 luvussa säädetään maakunnan palvelulaitoksesta. Onko siitä esitetty säädettäväksi tuottamisen organisoinnin näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

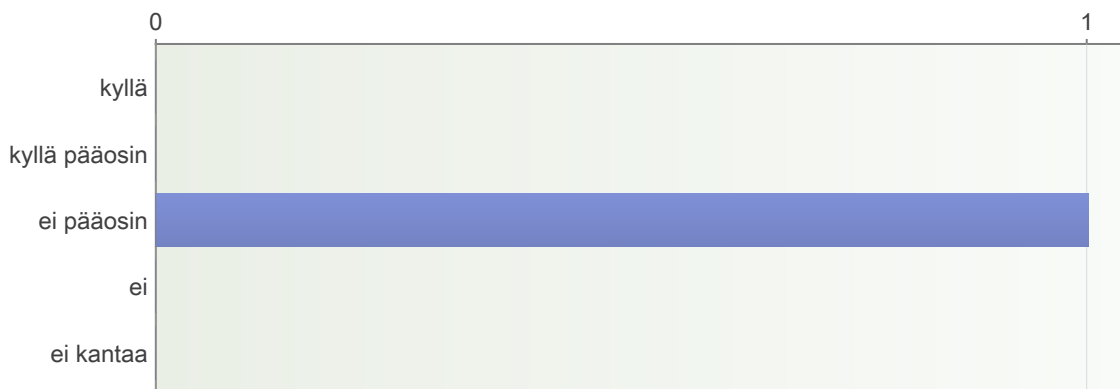

Avoimet vastaukset: ei

- Palvelulaitos tulee vastaamaan maakunnan omasta tuotannosta. Tietyt viranhaltijapäätökset, esimerkiksi lastensuojeluasioissa tullaan tekemään palvelulaitoksen viranhaltijoiden toimesta. Palvelulaitoksen viranhaltijat voivat lisäksi käyttää julkista valtaa. Palvelulaitoksen tulee myös järjestää väestölle julkiset sote-palvelut, jos niitä ei ole muuten saatavilla. Maakunnan palvelulaitos voi jäädä julkista valtaa käyttäväksi ja vaativia viranomaispäätöksiä tekeväksi organisaatioksi, joka tuottaa väestölleen kaikista vaativimmat palvelut, kun esimerkiksi yksityiset ja kolmannen sektorin toimijat tuottavat kilpailutettuja palveluja tai palvelut ovat asiakkaan laajan valinnanvapauden piirissä.

10. 8. Maakunnan talouden ohjaus perustuu erityisesti maakuntalakiin ja maakuntien rahoituslakiin. Ohjaavatko maakuntien rahoitusmalli ja maakuntalain mukainen taloudenohjausmekanismi maakuntien taloudenhoitoa tarkoituksenmukaisella tavalla?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Maakunnan rahoituslaissa ei oteta tarpeeksi huomioon maakuntien erityispiirteitä. Esimerkiksi Pohjanmaan maakunnan palvelujen rahoitusosuus tulee olemaan huomattavasti nykyistä tasoa pienempi. Pohjanmaalla on yksi maamme hyvinvoivimmista väestöistä ja Pohjanmaalla on myös pitkällä aikavälillä investoitu alueen väestön hyvinvointiin ja terveyteen. Toisaalta selvitysten mukaan palvelujen tarveperustaiseen tuottamiseen riittäisi nykyistä vähemmät voimavarat. Rahoitusmalli pitkällä aikavälillä ohjaa maakuntien taloutta, mutta terveyteen ja hyvinvointiin tehtyjen investointien ei pitäisi suoraan vähentää maakunnan tulevaisuuden voimavaroja.

11. 9. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntalaista.

Ei vastauksia.

12. 10. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 4 §:ssä säädettäisiin palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta. Säännöksen mukaan palvelut on toteutettava väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita, mutta säännöksen mukaisten edellytysten täytyessä palveluja voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin. Onko säännös palvelujen saatavuuden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

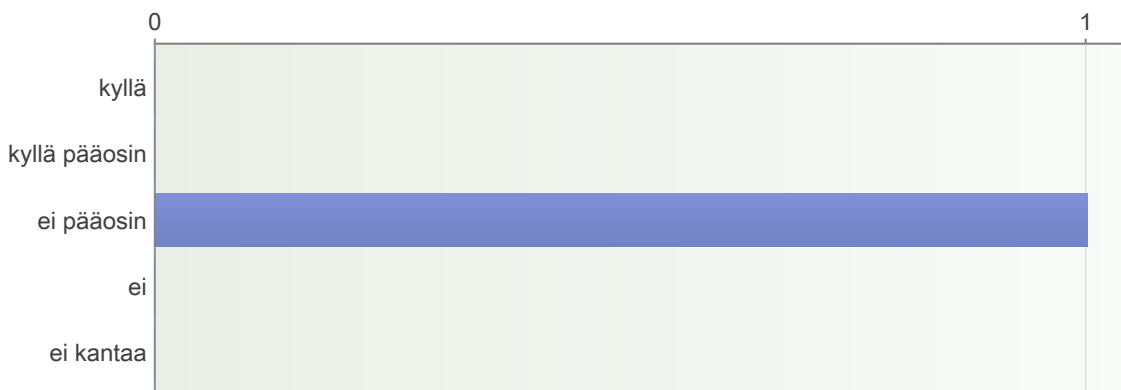

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen integroiminen toimivaksi kokonaisuudeksi on olennaista palvelujen saatavuudessa. Järjestämislain 4 § kuvataan palvelujen sovittamista suurempiin kokonaisuuksiin ja todennäköisesti suurempiin yksiköihin. Tämän tavoitteen toteuttaminen vaatii palvelujen keskittämistä, mikä ei ole haja-asutusalueiden väestön tarpeiden mukaista. Lähipalvelut ovat myös usein toistuvia palveluja, joiden saatavuus on turvattava maakuntien väestölle. Jotkut alueelliset ja useille toimijoille yhteiset palvelut voidaan yhteen sovittaa, mutta palvelujen tulee joka tapauksessa olla nykyistä joustavampia ja liikkuvampia. Pohjanmaa tulee lisätä ympärivuorokautisen laajan päivystyksen maakunnaksi näiden yksiköiden palvelujen saatavuuden turvaamiseksi väestölle tasavertaisella tavalla ja myös sekä ruotsin- että suomenkielisten perustuslain mukaisten oikeuksien takaamiseksi. Lakiin tulee sisällyttää erillinen kappale ruotsinkielistä erityishuoltoa tarvitsevista henkilöistä. Ruotsinkielisten kehitysvammaisten erityishuollon saatavuuden takaamiseksi tulee säätää, että Kärkullan harjoittama toiminta voi jatkua yli maakuntarajojen.

13. 11. Maakunnat muodostavat 5 yhteistyöaluetta, joista kussakin on 3–4 maakuntaa. Yhteistyöalueeseen kuuluvat maakunnat laativat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaisen yhteistyösopimuksen. Siinä maakunnat sopivat keskinäisestä yhteistyöstä palvelujen järjestämisessä ja toteuttamisessa. Sopimus on oikeudellisesti maakuntia sitova. Onko sopimuksen sitovuus perusteltua?

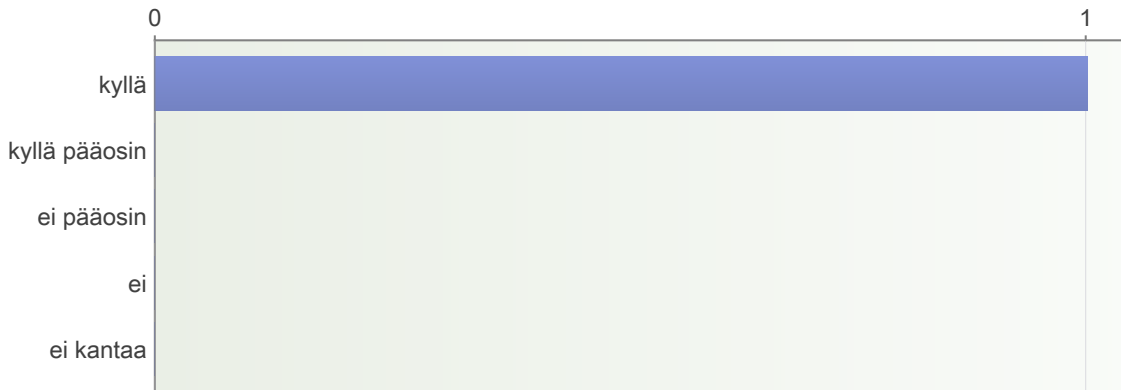
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

14. 12. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaan laadittavassa yhteistyösopimuksessa on sovittava toimenpiteet palvelujen integraation varmistamiseksi. 23 §:n mukaisesti palvelun tuottajan velvollisuutena on valmistaa palveluketjujen integraation toteutuminen ja toimittava integraation edellyttämässä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Ovatko säännökset riittäviä asiakaslähtöisen integraation toteutumiseksi?

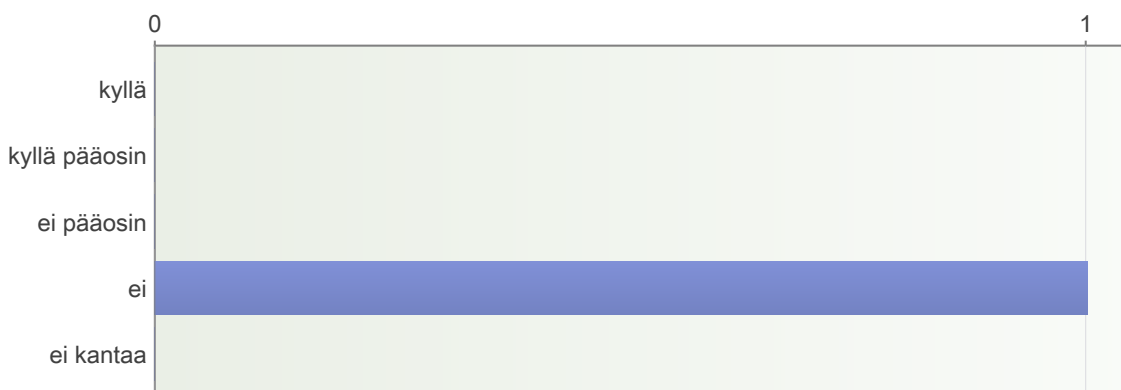
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

15. 13. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain mukaan valtion ohjausta vahvistetaan sosiaali- ja terveystaloudessa (19 §, 4 luku, 6 luku). Onko tämä uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua?

Vastaajien määrä: 1

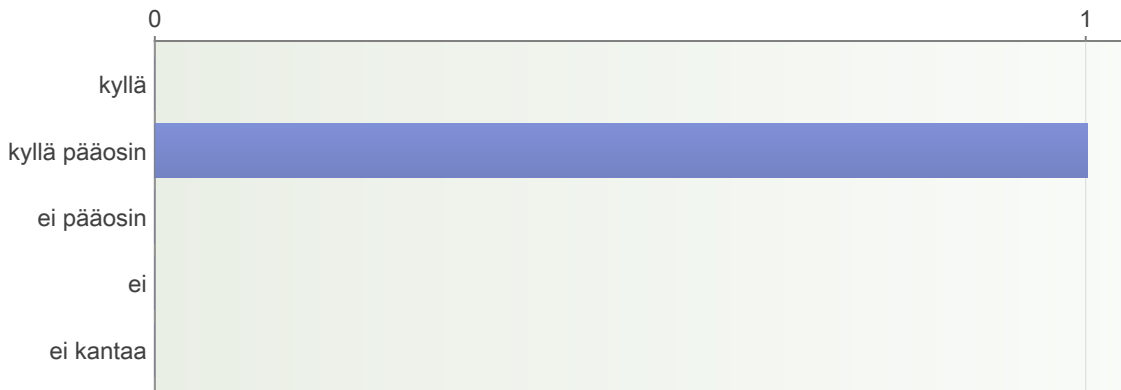

Avoimet vastaukset: ei

- Maakuntien toiminnan ohjauksen tulee perustua voimassa olevaan lainsäädäntöön, ei valtioneuvoston tai ministeriöiden hallintopäätöksiin.

16. 14. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnan on omassa toiminnassaan erotettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen ja palvelujen tuottaminen. Onko järjestämisen ja tuottamisen erottaminen uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukaista?

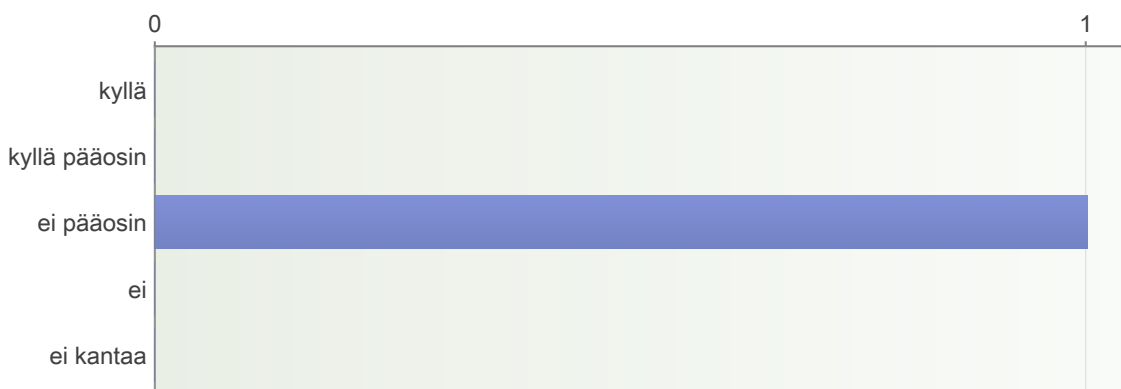
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

17. 15. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnalla on yhtiöittämisvelvollisuus maakunnan hoitaessa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä kilpailutilanteessa markkinoilla tai jos palvelut ovat valinnanvapautta koskevissa säännöksissä tarkoitettun laajan valinnanvapauden piirissä. Onko ratkaisu tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Kuntien ja kuntayhtymien tulisi saada oikeus perustaa sosiaali- ja terveystaluuja tuottavia yhtiöitä. Edellä mainituilla toimijoilla on kuitenkin paljon osaamista sote-palvelujen tuottamisesta sekä alueellisten että paikallisten tarpeiden ja olosuhteiden tuntemus.

18. 16. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista.

Vastaajien määrä: 1

- Palveluja yhtiöittäessä vaarana on, että perusluonteiset kielelliset oikeudet toteutuvat vain, jos asiakas itse tekee aloitteen. Siksi tulee luoda kielellisiä laatukriteerejä sekä valvonta- ja seurantajärjestelmä.

Palvelulupauksessaan maakunnan tulee selostaa miten kielelliset oikeudet turvataan.

Lakia tulee täydentää siten, että myös Pohjanmaa on laajan päivystyksen maakunta. Vaasan keskussairaala on ainoa keskussairaala, joka sijaitsee enemmistökieleltään ruotsinkielisessä sairaanhoitopiirissä. Toiminta on täysin kaksikielistä ja sairaalalla on jo toimiva laaja päivystys. Mikään muu sairaala Suomessa ei pysty tarjoamaan samantasoista kaksikielistä palvelua. Perustuslain määräysten täyttämiseksi tulee laajan päivystyksen yksiköiden määrää lisätä hyväksymällä myös Vaasan keskussairaala laajan päivystyksen yksiköksi.

19. 17. Kysymys vain kunnille: Voimaanpanolaissa on tarkoitus säätää siitä, mihin maakuntaan kunnat kuuluvat uudistuksen tullessa voimaan. Katsotaanko kunnassanne, että sen tulee kuulua voimaanpanolain 5 §:ssä esitettyyn maakuntaan?

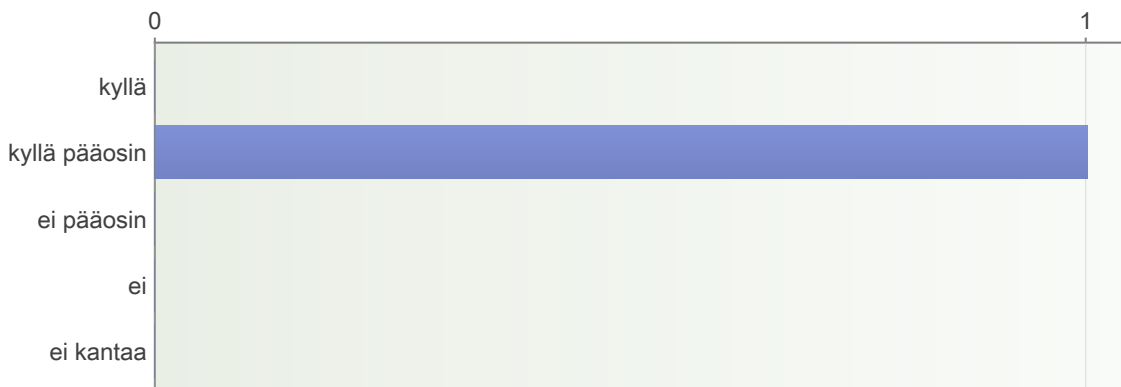
Ei vastauksia.

20. 18. Kysymys vain kunnille: Mikäli vastasitte edelliseen kysymykseen ei, mihin maakuntaan kunnan tulisi kuulua ja miksi? (Kunnan tulee toimittaa valtuuston päätösasiakirja sosiaali- ja terveysministeriöön)

Ei vastauksia.

21. 19. Väliaikaishallinnosta sekä väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävistä ja toimivallasta säädetään voimaanpanolain 2 luvussa. Onko väliaikaishallinnosta säädetty riittävällä tavalla?

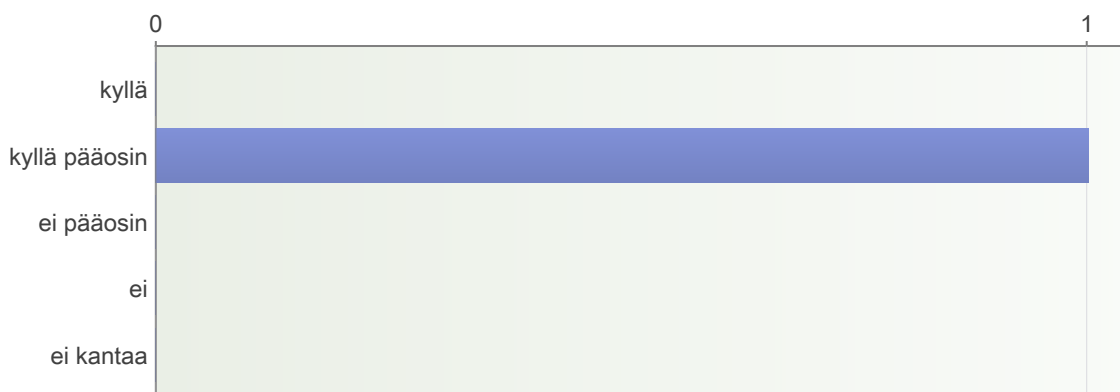
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

22. 20. Voimaanpanolain 14 §:n mukaan kunnallisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottavissa organisaatioissa työskentelevä henkilöstö siirtyisi maakuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstö, joka muualla kunnan hallinnossa tai tukipalveluissa tekee pääasiallisesti sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä, siirtyisi maakuntien palvelukseen. Onko henkilöstön siirtymisestä esitetty säädettäväksi henkilöstön aseman näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

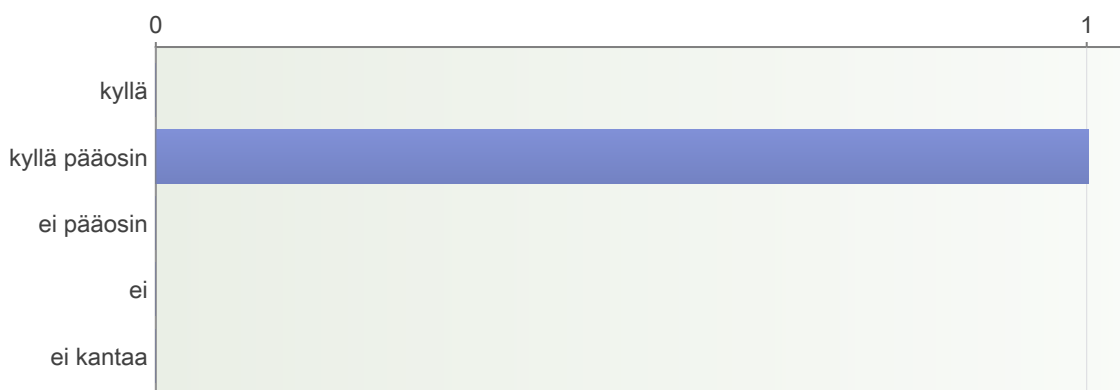

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Henkilöstön siirtyminen maakuntien palvelukseen on maamme historian suurin julkisen sektorin työvoiman siirto. Henkilöstön oletetaan siirtyvän suoraan maakunnan palvelukseen tai sen palvelulaitokseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti ns vanhoina työntekijöinä, mikä on luontevaa henkilöstön asemaa ajatellen. Myös eläke-edut säilyvät entisenä. Positiivista on myös ehdotus, jossa henkilöstö voi ensin siirtyä maakunnan palvelukseen ja tämän jälkeen sen palvelulaitoksen yhtiöön ja tämä kokonaisuus katsotaan yhdeksi ja samaksi liikkeenluovutukseksi 31.12.2020 mennessä. Siirtyvällä henkilöstöllä ei kuitenkaan ole pitkää irtisanomissuojaa.

23. 21. Voimaanpanolain 4 luvun mukaan lakisääteisten kuntayhtymien koko omaisuus sekä kuntien irtain omaisuus siirtyy maakunnille. Kuntien toimitilat ja kiinteistöt jäävät kuntien omistukseen. Onko omaisuusjärjestelyjä koskeva ratkaisu hyväksyttävä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

24. 22. Jos vastasitte edelliseen kysymykseen ei tai ei pääosin, millä tavoin omaisuusjärjestelyt pitäisi toteuttaa?

Ei vastauksia.

25. 23. Voimaanpanolain 41 §:ssa säädettäisiin kunnan tuloveroprosentista vuosina 2019 – 2021. Pidätkö veronmaksajien yhdenvertaisen aseman näkökulmasta perusteltuna, että kuntien veroprosentteja esitetään rajoitettavaksi kolmen vuoden määräajaksi?

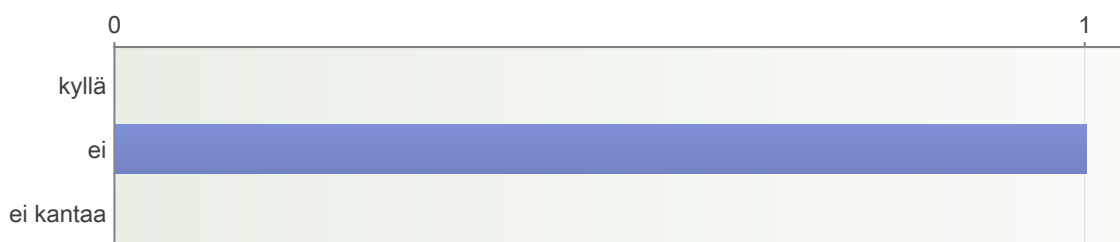
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

26. 24. Voimaanpanolain 42 §:n mukaan maakunnan on perustettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain tarkoittamat maakunnan palvelulaitoksen tytäryhtiöt, jotka tuottavat lailla erikseen säädetyn laajan valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluita siten, että yhtiöittäminen on toteutettu 31.12.2020. Onko esitetty siirtymäaika riittävä maakunnan yhtiömuotoisen tuotannon organisoimiseksi?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei

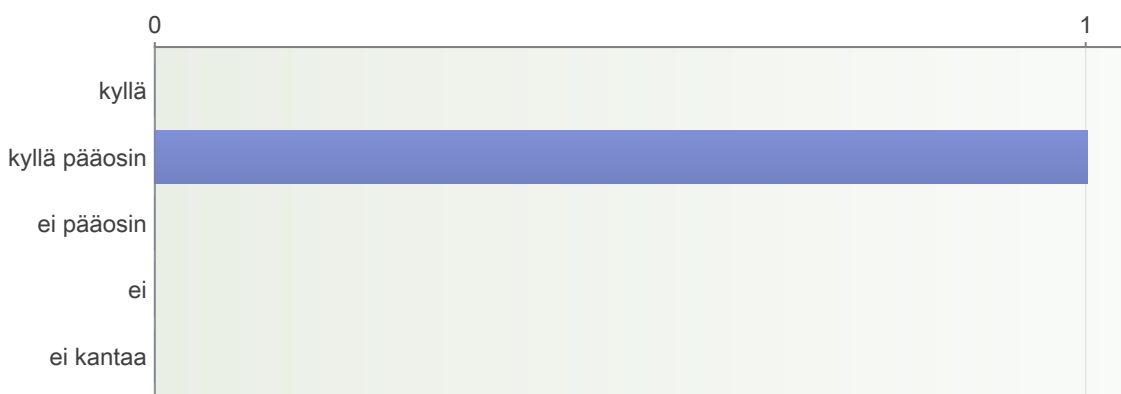
- Hallituksen tulee luopua yhtiöittämissä pakosta. Uudistus tulee, mikäli se viedään läpi, toteuttaa vaiheittain ja nyt ehdotettua pidemmällä siirtymäajalla.

27. 25. Muut vapaamuotoiset huomiot voimaanpanolaista.

Ei vastauksia.

28. 26. Valtio rahoittaa perustettavien maakuntien toiminnan, eli vastuu sosiaali- ja terveyspalveluiden rahoittamisesta osoitetaan valtiolle. Onko ratkaisu uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

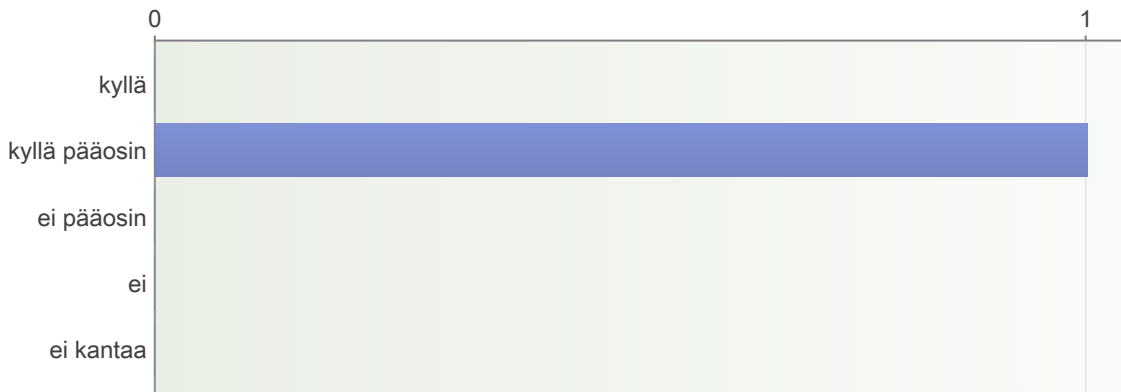

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Uudistuksen alkuvaiheessa tämä on hyvin perusteltu ratkaisu. Toisaalta sote-palvelujen monikanavarahoituksen uudistustyö on vielä kesken, joten valtio on tässä vaiheessa rahoittajataho. Maakuntien itsehallintoa ajatellen ei ole hyväksyttävää, että maakunnista tulee lähes täysin valtion rahoituksesta riippuvaisia. Maakuntien tulee saada verotusoikeus. Valtion rahoitus ohjattaisiin erikoissairaanhoidolle, jolloin maakunnat siten rahoittavat muun hoidon.

29. 27. Maakuntien tuloja ovat valtion rahoitus (3 §) sekä asiakas- ja käyttömaksutulot (4 §). Lisäksi maakunnat voivat ottaa lyhytaikaista lainaa (3 §). Valtion rahoituksen kasvua rajoitetaan vuosittaisessa tarkistuksessa julkisen talouden kantokyvyn turvaamiseksi (6 ja 29 §). Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä?

Vastaajien määrä: 1

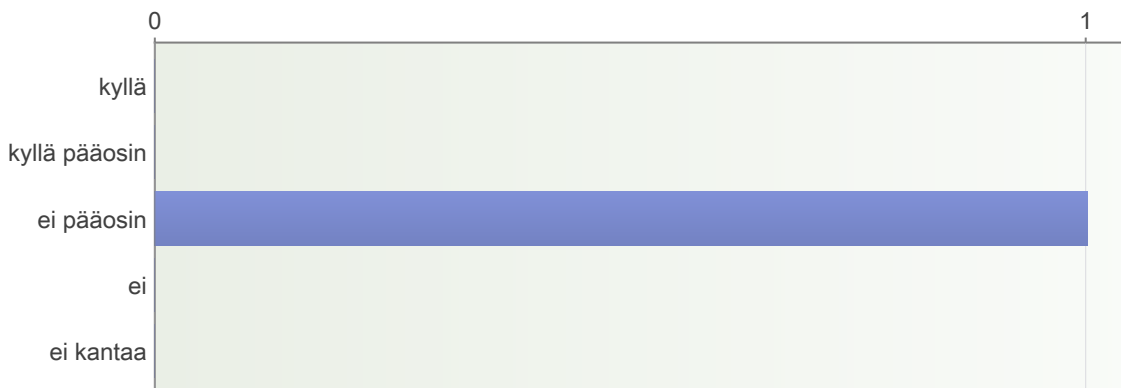

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Rahoitus ei ole itsehallintoperiaatteiden mukaista. Verotusoikeus ja luottomarkkinoiden käyttö investointeihin on turvattava. Maakuntien rahoituslain mukaisen rahoitusperiaatteen tulee turvata jokaiselle maakunnalle riittävä rahoitus niille määrättyjä tehtäviä ja velvollisuuksia varten. Maakuntien alijäämien erittäin tiukka kattamisvelvollisuus ja maakunnan tiukat arviointimenettelykriteerit sekä maakuntien maksimaalisen rahoituksen lisäämisen rajoittaminen ovat ristiriidassa tämän periaatteen kanssa.

30. 28. Ovatko maakuntien valtion rahoituksen määräytymisessä käytettävät palvelujen käyttöä kuvaavat tarvetekijät (luku 3, ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

Vastaajien määrä: 1

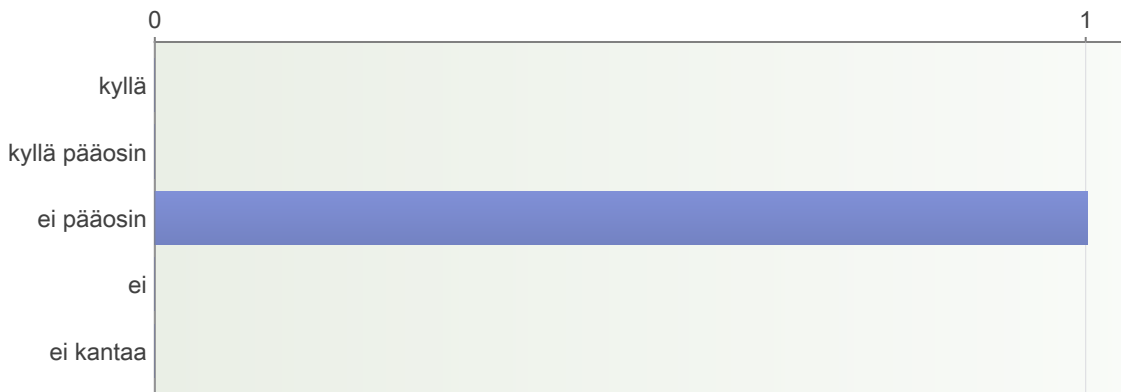

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin pitäisi olla suurempi. Valtionsousmallille ei ole kannustimia eikä se myöskään turvaa riittävää perusrahoitusta eikä huomioi kaikkia keskeisiä kustannustekijöitä. Suurempi osuus varoista tulee kanavoida asiakasluvun perusteella. Vammaisten ja kehitysvammaisten resursseja vaativa hoito tulee ehdottomasti huomioida tarvetekijöissä. Ennalta ehkäisevää työtä tulee palkita paremmin. Rahoituksessa tulee huomioida kaksikielisyys ja saaristo. Perusteluna kaksikielisyyden poisjättämiseen ilmoitetaan, että ruotsinkielisten hoidon tarve on pienempi. Tällöin sekoitetaan toisiinsa tarveindeksissä näkyvä tarve ja kaksikielisyydestä aiheutuvat rakenteelliset lisäkustannukset kuten rekrytointi, kääntäminen, koulutus jne.

31. 29. Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksessa siirrytään asteittain menoperusteisesta rahoituksesta tarveperusteiseen rahoitukseen. Onko maakuntien rahoitukselle vuosille 2019–2023 esitetty siirtymäaika (27 – 28 §) riittävä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

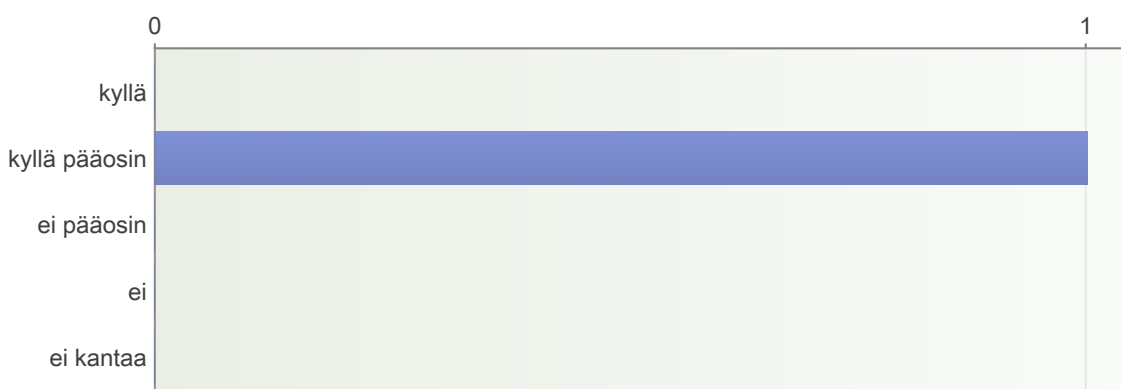
- Siirtymäajan puitteissa tulee järjestää koko sote-palvelujen kokonaisuus uudella tavalla ja jos asiakas halutaan nostaa keskiöön, tulee myös hänelle antaa aikaisempaa enemmän mahdollisuutta ottaa enemmän vastuuta omasta hoidostaan sekä kuntoutumisestaan. Myös tuotantokoneiston virittäminen uudeksi vaatii paljon aikaa, vähintään 4-6 vuotta. Ehdotettu valtionosuusrakenne ei ole tasapainossa eikä sitä voida hyväksyä. Maakunnat voisivat sen sijaan siirtyä vaiheittain maakuntaverotukseen.

32. 30. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntien rahoituslaista.

Ei vastauksia.

33. 31. Pidättekö esitettyjä tapoja maakuntajaon muuttamiseksi tarkoituksenmukaisena? (erityisesti maakuntajakolain 2 ja 10 §)

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

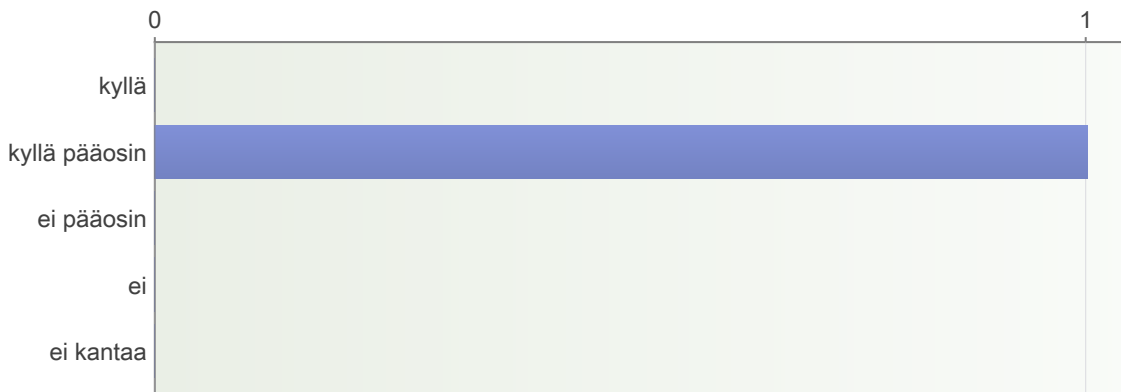
34. 32. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntajakolaista.

Vastaajien määrä: 1

- Pohjimmiltaan Pohjanmaan maakunta muodostaa hyvän jaon kaksikielisen Pohjanmaan osalta. On ensiarvoisen tärkeää, että maakunta saa valtuudet ja välineet, jotka mahdollistavat maakunnan kehittämisen Pohjanmaalle sopivalla tavalla.

35. 33. Ovatko valtionosuusjärjestelmään esitetyt, sote-uudistuksesta aiheutuvien merkittävien kuntakohtaisten muutosten lieventämiseksi esitetyt tasausjärjestelyt ja muut muutokset hyväksyttäviä ja riittäviä (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 24 §, 27§ 27 b§ ja 55§)?

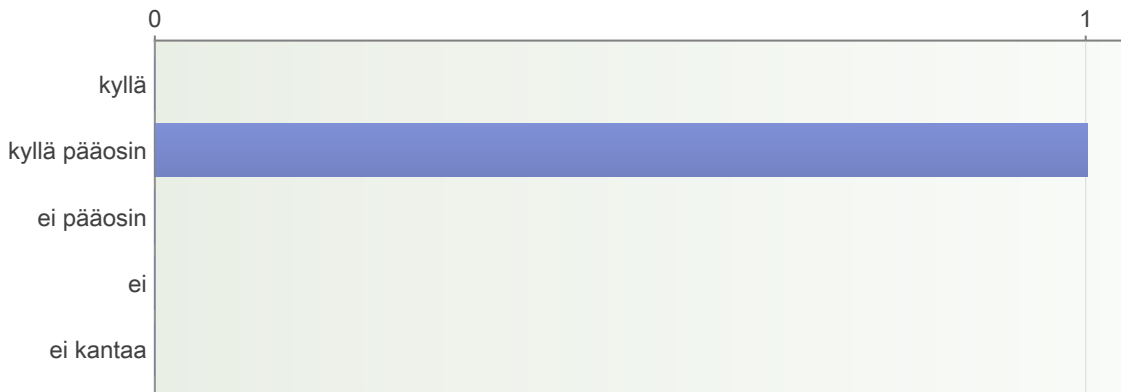
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

36. 34. Ovatko valtionosuuskriteerit (ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen -kriteeri) sekä niiden painotukset perusteltuja (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, luku 2 sekä luonnos valtioneuvoston asetukseksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 3 §)?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

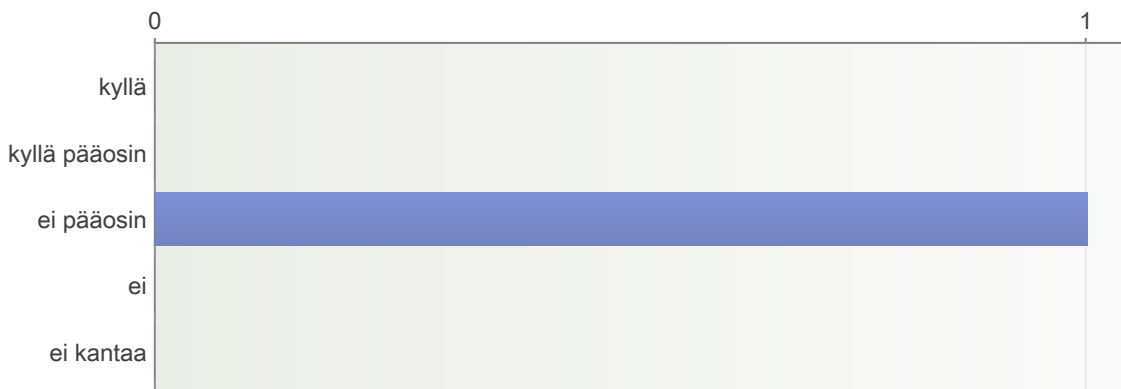
- Viitaten hallituksen kuntien ennaltaehkäisevän toiminnan roolille antamaan painotukseen, tulee hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen resurssienjakoa lisätä huomattavasti.

37. 35. Vapaamuotoiset huomiot hallituksen esityksen valtionosuuskokonaisuudesta.

Ei vastauksia.

38. 36. Pidättekö maakuntien rahoituksen keräämiseksi esitettyjä valtion verojärjestelmän muutoksia hyväksyttävänä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Demokratia ja itsehallinto ei toteudu maakunnissa täysipainoisesti, koska verotusoikeutta ei ole. Kuinka pitkälle valtio palvelujen rahoittajana ohjaa sekä määrää jopa maakuntien erilaisesta operatiivisesta toiminnasta?

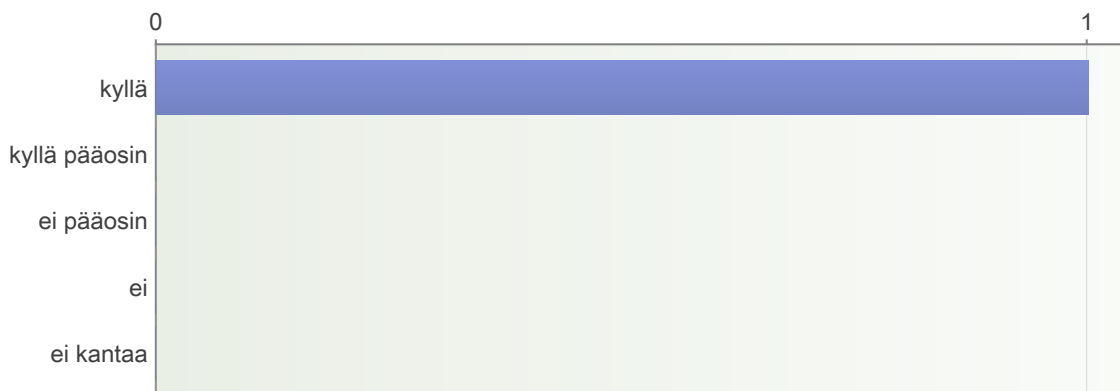

39. 37. Vapaamuotoiset huomiot verolaeista.

Ei vastauksia.

40. 38. Kunnallista henkilöstöä koskevan lainsäädännön soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi koskemaan myös maakuntien henkilöstöä. Maakuntien työnantajaedunvalvontaa hoitaisi uudella lailla säädettävä Kunta- ja maakuntatyönantajat KT. Onko henkilöstön asemasta ja työnantajaedunvalvonnasta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

41. 39. Onko eläkkeiden rahoittamisesta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

- On hyvä, että maakunta saadaan mukaan Kevaan. Samalla tulisi selvittää, voivatko eläkeyhtiöt solidaarisesti vastata uudistuksen mukanaan tuomasta eläkkeiden muuttuneesta rahoitustarpeesta.

42. 40. Vapaamuotoiset huomiot henkilöstön asemasta ja/tai työnantajaedunvalvonnasta sekä eläkkeistä.

Ei vastauksia.

43. 41. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Rannikko-Pohjanmaan sosiaali- ja perusterveydenhuollon kuntayhtymän toiminta tulee päättymään hallituksen esityksen mukaisesti, ja samalla myös kuntien rooli sosiaali- ja terveystalouden järjestäjänä sekä tuottajana päättyy 31.12.2018. Oman organisaation puolesta olemme eniten huolissamme siitä, kuinka myös jatkossa kuntayhtymän alueen väestön lähipalvelut turvataan molemmilla maamme kansalliskielillä. Samaan aikaan haluamme saada varmistuksen siitä, että myös kaikille kuntayhtymän jäsenkunnille yhteiset alueelliset palvelut (kuten esimerkiksi psykososiaaliset palvelut, alueellinen muistipoliklinikka sekä geriatrian poliklinikka) turvataan uudistusten toteutuessa.

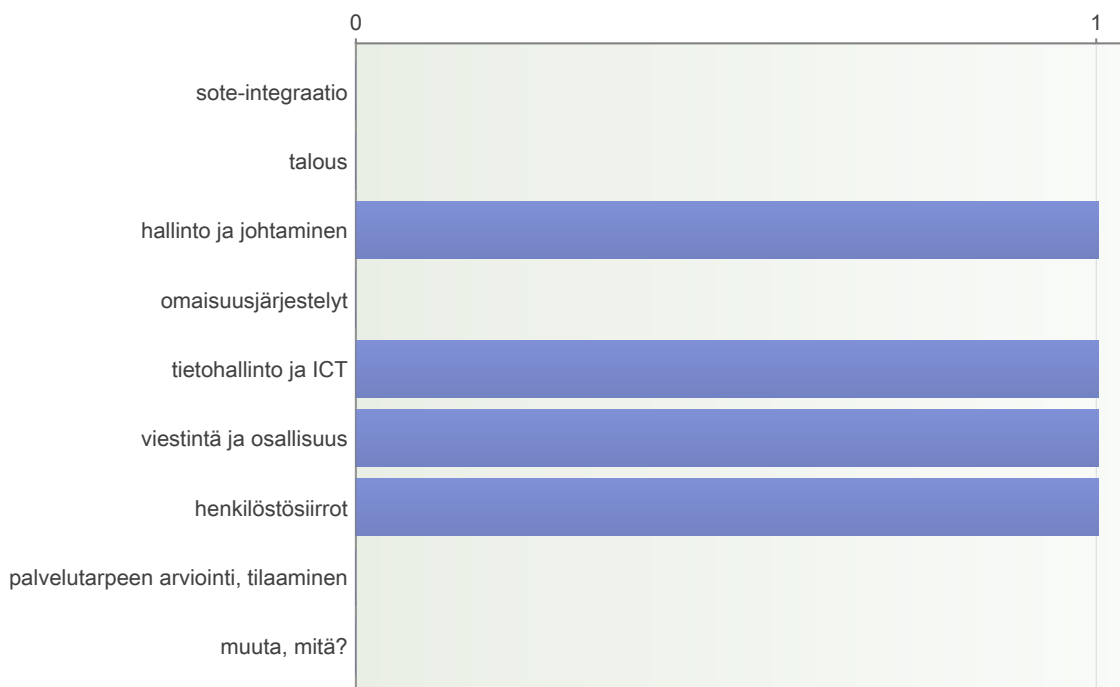
44. 42. Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä uudistuksen voimaan tultua?

Vastaajien määrä: 1

- Rajoitukset sote-palvelujen tuottamiseen liittyen sekä verotusoikeuden puuttuminen vaikeuttavat maakuntien edellytyksiä suoriutua lakisääteisistä tehtävistä. Valtionohjaus tulee olemaan aikaisempaa tiukempaa ja uudistuksen toimeenpano vaiheessa tarvitaan paljon voimavaroja, joita ei ole erikseen osoitettu. Myös kansalliseen kestävyysvajaseen liittyvä säästötavoite on tiukka.

45. 43. Mihin aiheeseen/aiheisiin liittyvää valtakunnallista tukea katsotte tarvitsevanne sote- ja maakuntauudistusten alueelliseen toteutukseen (voitte valita usemman vaihtoehdon)?

Vastaajien määrä: 1

46. 44. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Peruskuntien taloutta on esitysehdotuksessa käsitelty niukasti. Yksittäisiä peruskuntia joutuu suurten taloudellisten haasteiden eteen heikentyneen tulorahoituksen, kasvupaineiden ja investointitarpeiden vuoksi. Omavaraisuus heikkenee ja suhteellinen velkaisuus kasvaa, joissakin kunnissa voimakkaasti. Kielellisistä oikeuksista Rannikko-Pohjanmaan kuntayhtymä suhtautuu kriittisesti ehdotuksiin valtakunnallisten palvelukeskusten perustamisesta. Jos palvelukeskuksia perustetaan, tulee maan vähemmistökielet huomioida alusta lähtien. Tällä on erityisen suuri merkitys sähköisiä palveluja uudistettaessa ja tietohallintoa kehitettäessä. Jotta kielivähemmistöjen tasavertainen oikeus korkealaatuiseen palveluun voidaan turvata, kielelliset vaikutukset tulee arvioida perusteellisesti ja laaja-alaisesti ennen kuin esitys luovutetaan eduskunnalle.

Rannikko-Pohjanmaan sosiaali- ja perusterveydenhuollon kuntayhtymän yhtymähallitus vaatii, että Pohjanmaa sisällytetään ympärivuorokautisen laajan päivystyksen maakunnaksi. Vaasan keskussairaala olisi siten kolmastoista laajan päivystystoiminnan sairaala.

Uudistuksen muutostuen täytyy olla laaja-alaista. Käytännössä tämä tarkoittaa riittäviä voimavaroja sekä alueiden ja kuntien omista tarpeista lähteviä tuen muotoja.

47. 45. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.